

Motion till riksdagen

1988/89:U526

av Barbro Evermo Palmerlund m.fl. (s)

Massavrättningar och brott mot mänskliga rättigheter i Iran

Det utan tvivel stora antalet avrättningar som ägt rum i Iran mellan 1979 och 1985, enligt olika källor uppgående till minst 7 000, avtog något efter 1985 men har nu återigen tilltagit i en sådan omfattning att man ibland använder termen folkmord. En källa uppger att under de senaste fem månaderna har minst 12 000 politiska avrättningar ägt rum.

Namnlistor med närmare 1 000 namn på personer som avrättats under tiden september–december 1988 har i dagarna presenterats – de flesta under 30 år, många under 18 år och den yngste en 13-årig pojke vid namn Agha Hosseini Reza. Bland de avrättade var 140 kvinnor, den yngsta 17 år.

Åtskilliga av dem som avrättats har torterats i fängelserna och kvinnor har våldtagits innan dödsdomen verkstälts.

Många av dem som avrättats har suttit fängslade utan rättegång eller har avtjänat långa fängelsestraff efter bristfälliga rättegångar. Andra har frisläppts efter avtjänat straff men gripits igen och avrättats. Offentliga hängningar av *misstänkta* mujahedin-sympatisörer har också ägt rum den senaste tiden.

Särskilt oroande är bristen på möjligheter för politiska fångar i Iran att få en korrekt rättegång och sedan kunna överklaga straffet. Omvärlden får inte nöja sig med förklaringen att det endast är personer med allvarliga brott som döms till döden.

Det senaste påbudet från presidenten för högsta domstolen i Iran säger att alla brottslingar som ertappas och döms till döden skall få sina domar verkställda inom 10 dagar. Denna "lag" ger inte utrymme för ett rättvist domstolsförfarande och ännu mindre möjlighet för den anklagade att överklaga i högre instans.

Frånsett alla avrättningar, som i sig borde betraktas som brott mot mänskliga rättigheter, finns här exemplifierat brott mot mänskliga rättigheter som borde ge upphov till en allvarlig och stark protest.

Allvaret och styrkan i protesten bör naturligtvis få följder för det svenska samhällets relationer med Iran liksom för att vårt arbete i FN intensifieras vad gäller brott mot de mänskliga rättigheterna.

Därutöver finns det all anledning att fortlöpande driva frågan om en konvention mot dödsstraff i FN.

Hemställan

Mot. 1988/89
U526

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om massavrättningar och brott mot mänskliga rättigheter i Iran.

Stockholm den 24 januari 1989

Barbro Evermo Palmerlund (s)

Oskar Lindkvist (s)

Erkki Tammenoksa (s)

Kent Carlsson (s)

